

Úvod	6
Přehled významných konfliktů v Evropě za posledních 300 let.	6
Historický vývoj ES/EU	8
Vývoj v 50. letech	8
1950 – Schumanova deklarace.	8
1951 – Evropské společenství uhlí a oceli	8
1957 – Evropské hospodářské společenství, Evropské společenství pro atomovou energii	8
Dvě rozdílné koncepce evropské integrace – ESVO x EHS.	9
Vývoj v 60. letech	9
1965 – Slučovací smlouva	9
1965 – Lucemburský kompromis.	9
1968 – Dokončení celní unie	10
Vývoj v 70. letech	10
1973 – 1. rozšíření: Dánsko, Irsko, Spojené království.	10
1974 – Evropský fond pro regionální rozvoj	10
1974 – Evropská rada.	10
1979 – 1. přímé volby do Evropského parlamentu	11
1979 – Vznik Evropského měnového systému.	11
Vývoj v 80. letech	11
1981 – 2. rozšíření: Řecko	11
1985 – Schengenská dohoda.	11
1986 – Jednotný evropský akt	12
1986 – 3. rozšíření: Španělsko, Portugalsko	12
1987 – Studentský výměnný program Erasmus	12
Vývoj v 90. letech	12
1991 – Evropská banka pro obnovu a rozvoj	13
1992 – Smlouva o Evropské unii	13
I. PILÍŘ: Evropská společenství	13
II. PILÍŘ: Společná zahraniční a bezpečnostní politika	13
III. PILÍŘ: Policejní a justiční spolupráce v trestních věcech	13
1993 – Dokončení Jednotného vnitřního trhu.	13
1993 – Kodaňská kritéria	13
1994 – Výbor regionů.	14
1994 – Druhé NE v Norsku	14
1995 – 4. rozšíření: Rakousko, Finsko, Švédsko	14
1999 – Amsterdamská smlouva	14
1999 – Společná evropská měna.	15
První fáze HMU (1990 – 1993)	15
Druhá fáze HMU (1994 – 1998)	15
Třetí fáze HMU (1999)	15
Evropská unie ve 3. tisíciletí	15
2002 – Zánik ESUO	15
2003 – Smlouva z Nice	15
2004 – 5. rozšíření: 10 zemí střední a východní Evropy.	16

2004 – Smlouva o Ústavě pro Evropu	16
2007 – Lisabonská smlouva	16
2007 – 6. rozšíření: Bulharsko, Rumunsko	17
2009 - Lisabonská smlouva vstupuje v platnost	17
Další kandidátské země	17
Grafické zachycení procesu rozšiřování EU	17
Cíle a nástroje EU.	18
Cíle EU	18
Jednotný vnitřní trh	18
Volný pohyb zboží.	19
Volný pohyb osob a služeb	20
Volný pohyb osob	20
Volný pohyb služeb	20
Volný pohyb kapitálu	21
Nástroje EU.	21
Politiky výlučné (společné)	22
Politiky sdílené	22
Politiky doplňkové (podpůrné, koordinační)	22
Třípilířová struktura EU po Lisabonské smlouvě	22
Zásada subsidiarity	22
Zásada proporcionality (přiměřenosti)	22
Jak funguje Evropská unie?	23
Evropský parlament	23
Evropský parlament jako hlas občanů	23
Sídlo Evropského parlamentu.	24
Zákonodárná pravomoc.	24
Rozpočtová pravomoc.	24
Kontrolní pravomoc	25
Složení Evropského parlamentu	25
Počet poslanců Evropského parlamentu podle členských států	25
Předseda Evropského parlamentu	26
Petiční právo občanů EU	26
Komise	26
Komise jako hlas Evropské unie.	26
Sídlo Komise	26
Základní pravomoci Komise.	26
Zákonodárná iniciativa	27
Výkonná pravomoc a kontrolní pravomoc	27
Reprezentace EU na mezinárodním poli	27
Rada Evropské unie	27
Rada EU jako hlas států	27
Sídlo Rady EU	27
Základní pravomoci Rady EU	27
Výbor stálých zástupců	28
Rozhodování v Radě EU	28
Předsednictví v Radě EU.	29
Evropská rada	29
Sídlo Evropské rady	29

Základní pravomoci Evropské rady	29
Předsednictví v Evropské radě	30
Evropská rada x Rada EU x Rada Evropy	30
Soudní dvůr	30
Složení	30
Pravomoci	31
Tribunál (dříve Soud I. stupně)	32
Složení	32
Pravomoci	32
Soud pro veřejnou službu	32
Složení	33
Pravomoci	33
Účetní dvůr	33
Evropský veřejný ochránce práv	33
Poradní orgány	33
Hospodářský a sociální výbor	33
Výbor regionů	34
Finanční orgány	34
Evropská centrální banka	34
Evropský systém centrálních bank	34
Eurosystém	34
Evropská investiční banka	34
Právní rámec EU	35
Komunitární a unijní právo	35
Prameny komunitárního práva	35
Primární právo	35
Sekundární právo	36
Obecné právní zásady	37
Terciální právo	37
Mezinárodní smlouvy	37
Vnější smlouvy	37
Smlíšené smlouvy	38
Prameny unijního práva	38
Primární právo	38
Sekundární právo	38
Sekundární právo bývalého II. pilíře EU	38
Vlastnosti komunitárního práva	38
Princip přednosti (nadřazenosti)	39
Princip přímého účinku	41
Princip nepřímého účinku	42
Odpovědnost členského státu za škodu způsobenou jednotlivci porušením komunitárního práva	43
Vlastnosti unijního práva	43
Soudní ochrana v rámci EU	44
Ekonomika Evropské unie	46
Plánování rozpočtu EU	47
Sestavování rozpočtu EU	47

Příjmy rozpočtu	48
1. Vlastní zdroje	48
2. Příjmy z daně z přidané hodnoty (DPH) vybírané v členských státech	48
3. Přímé příspěvky členských států EU	48
4. Další zdroje	48
Výdaje rozpočtu	48
Společná zemědělská politika	48
Nástroje společné zemědělské politiky	49
Konvergence	51
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	51
Evropská a územní spolupráce	51
Současné výdaje na regionální politiku	52
Administrativa EU	52
Mezinárodní činnost EU	52
Bezpečnost a spravedlnost	52
Vývoj struktury rozpočtu EU	52
Fondy EU	52
Hospodářská a měnová unie	53
Česká republika jako členský stát Evropské unie	54
Přechodná období	54
Schengenský prostor	55
Budeme v ČR také platit eurem?	56
Významní Češi v orgánech EU	56
Regionální politika EU v ČR	57
Fungování regionální politiky	57
Národní rozvojový plán	58
Národní strategický referenční rámec	58
Přehled operačních programů v ČR na období 2007–2013	58
Společná zemědělská politika EU v ČR	59
Prioritní osa I. – Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví	59
Prioritní osa II. – Zlepšování životního prostředí a krajiny	59
Prioritní osa III. – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova	59
Prioritní osa IV. - Leader	59
Co lze konkrétně financovat z prostředků EAFRD?	59
Ekonomické výsledky vstupu České republiky do Evropské unie	59
Základní údaje a zajímavosti o EU	61
Symbole EU	62
Rok 2010 – Evropský rok boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení	63